

Holger Drachmann på Fanø

Pinselørdag den 23. maj 2015 på Fanø Kunstmuseum

Trio Amanda

synger og spiller kendte og ukendte sange og viser af Holger Drachmann.

Trio Amanda er sammensat til lejligheden og består af Anne Odgaard Eyermann (vokal), Mette Hofman Bøegh (violin) og Ulrik Hofman Bøegh (klaver).

Hør viserne indspillet af Trio Amanda på

<https://soundcloud.com/ulrik-hofman-boeegh/sets/trio-amanda-drachmann-pa-fano>

Se, det summer af sol over engen

Maj-Vise fra skuespillet Brav-Karl (1897). Mel.: Paul Hellmuth

Se, det summer af sol over engen,
honingbien vil fylde sin kurv,
og der pusles ved bordet og sengen
af den fattigste sissen og spurv;
og der jubles hele dagen,
men mod kvælden bli'r alting så tyst,
våren synger sin sang, det er sagen,
og mit hjerte bli'r vokst i mit bryst.

Der er sølvklang i majbækkens vove,
gyldent skær gennem aftenen lang,
hver en grøft bliver blomstrende skove
langs den kornrige, bølgende vang:
disse bølger, o, de stiger
med min sjæl over solskyens rand –
rundt i verden er dejlige riger,
ingen vår som en maj i vort land!

Sømandsvise

Fra fortællingen *Poul og Virginie under nordlig Bredde* (1879). Mel.: *August Etlinger* (1896).

1.

Nu fløjter brisen som en fugl,
et spilleværk med triller,
og titter frem og leger skjul
og snurrer som et sangværks hjul,
mens søen bassen spiller.
Et sådant lidet spilleværk
— Hej gutter, mærk mit ord, —
//: er sømands bedste tidsfordriv,
som han kan ha' om bord. ://

2.

Vi kan ej tage skoven med,
hvor drossel slår og finker,
men skoven er et farligt sted,
dens fugle volde tit fortræd,
farvel! vi derfor vinker.
Farvel, du skov med sang og klang
— Hej gutter, mærk mit ord —
//: en sømandssang fra leveren,
den lufter ud om bord. ://

3.

Jeg véd, der sidder under ø,
med pæne, hvide hænder
og smil og sligt, en dejlig mø,
men lad mig som en sinke dø,
om ej det spil jeg kender!
Et sådant lidet spilleværk
— Hej gutter, mærk mit ord —
//: er godt nok for en dag i land,
men ikke med om bord. ://

4.

Tidsnok der komme kan den stund,
hvor neden om vi sejler
og lægges under skudens bund;
vi vil dog ikke gå på grund
i land som hundestejler.
Farvel derfor, hver pigelil!
— Hej gutter, mærk mit ord —
//: Skal farten ende med forlis,
så dør vi helst om bord. ://

Cycle-Sang¹

Trykt i *Cycle-Tidende*. Officielt Organ for Dansk Bicycle Club, 1. marts 1890. Mel.: *Frederik Rung*.

1.

Frem på det rullende hjul
højt over støvet og stik gennem regnen
og blæsten:
hårdeligt* spæge** sit sul,
aldrig for byger i skjul,
ride for æren og kappes om prisen
med "hesten"!
Hesten er stålsat og rytteren med;
Plads for cyklisten! Han ruller afsted.

* i dén grad

** kue, tæmme

2.
Leve den rullende lyst!
Halvmilepæle blir snart til stakit-
værkets spidser.
O, hvilken luft i mit bryst,
hør hvilken klang i min røst,
når jeg med klokken slår klemt ad en kvie,
som "bisser"!
Bøller kan true med stok og med sten;
væk er cyklisten – i kraft af sit ben!

3.
Snæver er snart denne jord,
flyve gør tiden, og dampen har lånt den
sin vinge.
Iltogets fart er vel stor,
men det må følge sit spor:
Cyklens behersker ej la'er sig
af jernvejen tvinge.
Hesten er stålsat og rytteren med;
plads for cyklisten! Han ruller afsted!

O Morten, Morten Luther!

Trykt i *Unge Viser* (1892). Mel.: Charles Kjerulf.

1.
O Morten, Morten Luther,
Som løb fra klostrets kutter
og tog en nonne i din seng
Og fik med hende tøs og dreng,
– men ikke mange penge!
Det kloster havde spæget dig,
men siden hen du kvæged dig
i sengen med din nonnelil,
i kirken med din huspostil*,
ved bordet med din grydelil
og drak en flaske vin dertil
og sang til lut'ens strenge:
*"Wer nicht liebt Wein, Weib und Gesang,
der bleibt ein Narr sein Leben lang!
Der bleibt ein Narr sein Leben lang!"*

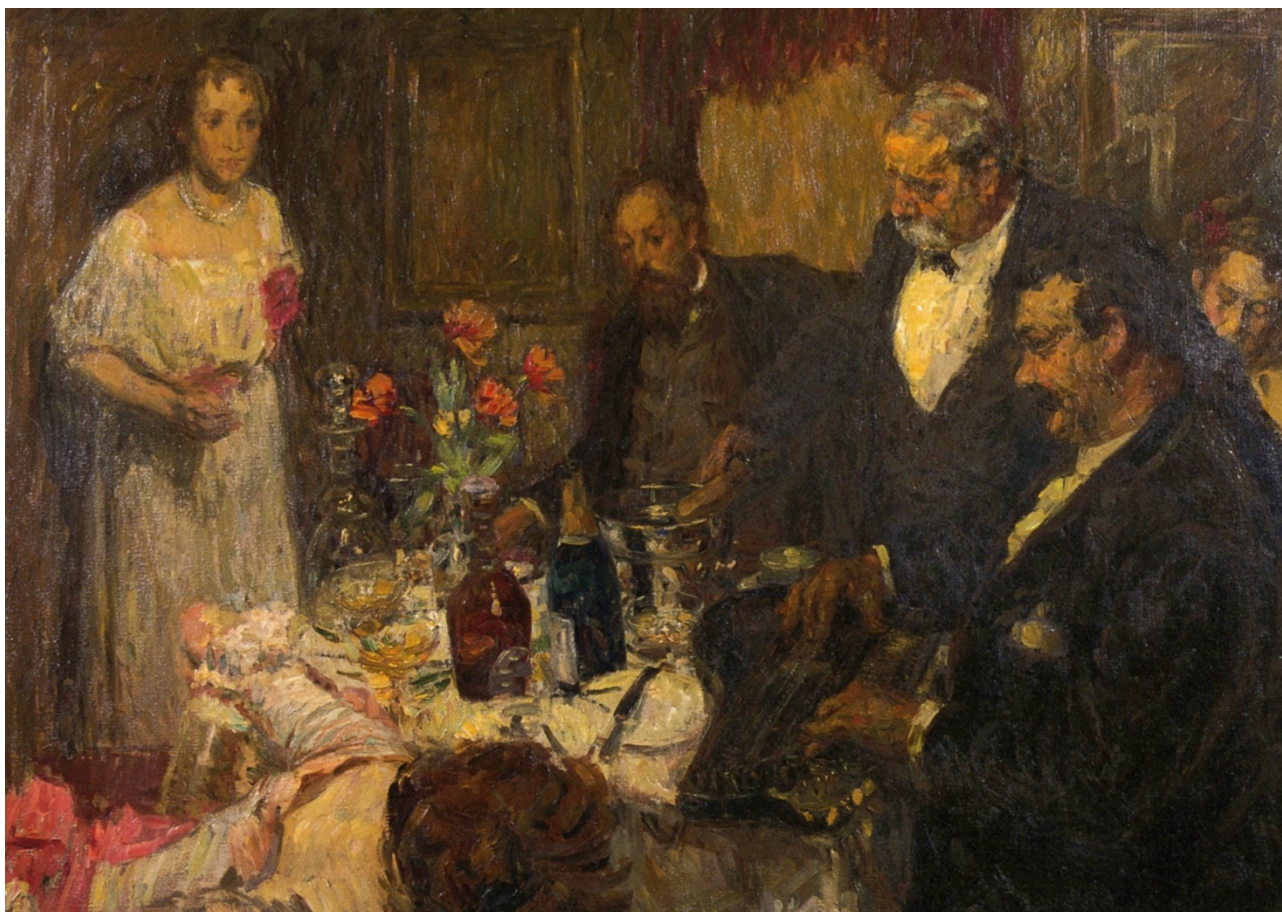
* prædikensamling

2.
O Morten, Morten Luther,
med *dig* din lære slutter!
Din efterfølger går i seng
med fru hellig, hvas og streng
– og helst med fruens penge;
og kirken, den har avet ham
og ris til bagen lavet ham:

* tæmme

i sengen har han liden fryd,
ved bordet præ'ker han om dyd
og bli'r missionens kirkepryd,
men lige godt *vi* slår til lyd
på Luthers gamle strenge:
*"Wer nicht liebt Wein, Weib und Gesang,
der bleibt ein Narr sein Leben lang!
Der bleibt ein Narr sein Leben lang!"*

3.
Ja, Morten, Morten Luther,
der findes endnu kutter,
der findes også tøs og dreng,
som gerne delte bord og seng,
– men mangler dertil penge.
De kuttemænd vil spæge dem
i stedet for at kvæge dem;
og med den svære huspostil
de nægter dreng og pigelil
at varme sig ved Amors ild;
saa svarer de: gør hvad I vil,
men *vi* slår Luthers strenge:
*"Wer nicht liebt Wein, Weib und Gesang,
der bleibt ein Narr sein Leben lang!
Der bleibt ein Narr sein Leben lang!"*

Sé Dig omkring – nå, hvad vil Du så mere? Kvinder, champagne og karneval skål!

Amanda synger for Drachmann og August Etlinger, der har skevet melodien til *Sømandsvisen*, spiller på sin citar, medens Drachmanns yndlingstjener skænker op. Det var i Kehlets Café Chantant på Frederiksberg, at Drachmann traf Amanda. Maleri af Aksel Jørgensen på Drachmannkroen hos TV2 Lorry.

Livsglæde

Vise indlagt i Drachmanns søsters, Erna Juel-Hansens, lystspil "Principerne leve" (Politiken, 30.11.1894).

Mel.: Charles Kjerulf.

1.

Lad dem forklare, at livet er sygt –
godt! Vi er alle i skallen lidt skøre;
lad dem bevise, det skønne er stygt –
Nej, Gu' om jeg gider høre!
Lad dem kun præke om spægen af kødet,
sidde med foldede hænder i skødet,
søbe af tepotten tevandet Skål!
Skål! Skål! Skål! Skål! Skål! Skål! –
Glæd dig, glæd dig ved livet!
Livsglæden er livets mål!
Glæd dig, glæd dig ved livet,
Glæden det er dog livets mål!

2.

Sé til Vorherre, han kender sit kram –
Lys! og så blev der lys over landet;
vindruer funkled langs bjergenes kam,
vinen, som *aldrig* blev vandet!
Ja, han er mester, den gamle af dage,
kender de farver præcis, han skal tage,
maler det lifligste "stilleben" Skål!
Skål! Skål! Skål! Skål! Skål! Skål!
Østers! Kom blot med østers!
Skum! Skum det er glædens mål!
Østers! Hej! Flere østers!
Østers og skum er glædens mål!

3.

Er du et skaldyr, forknyttet og stum –
godt, denne skal har en egen devise;
sådan en østers er slet ikke dum
Den la'er sig *virkelig* spise!
Er du marode* og vil resignere: * udmattet
Sé Dig omkring – nå, hvad vil
Du så mere?
Kvinder, champagne og karneval Skål!
Skål! Skål! Skål! Skål! Skål! Skål!

Glæd dig, glæd dig ved livet!
Livsglæden er livets mål!
Glæd dig, glæd dig ved livet,
Glæden det er dog livets mål!

Den spillemand snapped' fiolen fra væg

Trykt i *Ranker og Roser* (1879). Mel.: *Sextus Miskow*.

1.

Den spillemand snapped' fiolen fra væg
og gik i den grønne skov,
– og gik i den grønne skov.
Hej, piger små, en dans skal I få,
den gamle han gi'r vel forlov.
En fejende dans med Per eller Hans,
hvordan det bedst kan falde.
Jeg spiller for én, jeg spiller for to,
jeg spiller for hver og alle!
*Bind dit skørt og flet dit hår,
læg an dit hovedklæde.
I præstevænget dansen går
med fryd og megen glæde.*

2.

Den bondemand fingred sig over sit skæg
og så mod den grønne skov,
– og så mod den grønne skov.
Så lunt han lo: Nu ja, min tro,
så får jeg vel gi' jer forlov.
Men lad ikke Per jer komme for nær,
lad Hans jer ikke bestjæle,
et kys eller to, det lader jeg gå,
men brug jer forstand med de dele!
*Bind dit skørt og flet dit hår,
læg an dit hovedklæde.
I præstevænget dansen går
med fryd og megen glæde.*

3.

Den bondeknøs slog sig over sin læg
og gik i den grønne skov,
– og gik i den grønne skov.
I piger kær, vi danser med jer,
den gamle han gav jo forlov.
Vi svinger jer, ret som var I så let
som dun og spindel for resten.
Så går vi i skoven to og to
og snakker om lysning hos præsten.
*Bind dit skørt og flet dit hår,
læg an dit hovedklæde.
I præstevænget dansen går
med fryd og megen glæde.*

4.

Så gik da dansen, den var ej træg,
udi den grønne skov,
– udi den grønne skov.
Der stod et spor i den bløde jord,
hvor fødderne tog sig forlov.
Og skumringen kom, og pladsen stod tom,
det hvisked' og lo mellem løvet.
Da morgenen gryed, så gik der to,
men da var den ene bedrøvet.
*Bind dit skørt og flet dit hår,
læg an dit hovedklæde.
I præstevænget dansen går
med fryd og megen glæde.*

Vi elsker vort land

"Midsommervisen" fra eventyrkomedien "Der var engang" (1885). Mel.: P.E. Lange-Müller.

1.

Vi elsker vort land,
når den signede jul
tænder stjernen i træet med glans i hvert øje,
når om våren hver fugl
over mark, under strand
lader stemmen til hilsende triller sig bøje:
vi synger din lov over vej, over gade,
vi kranser dit navn, når vor høst er i lade:
//: men den skønneste krans
bli'r dog din, sankte Hans!
den er bunden af sommerens hjerter
så varme, så glade. ://

2.

Vi elsker vort land,
men ved midsommer mest,
når hver sky over marken velsignelsen sender,
når af blomster er flest,
og når kvæget i spand
giver rigeligst gave til flittige hænder;
når ikke vi pløjer og harver og tromler,
når koen sin middag i kløveren gumler:
//: da går ungdom til dans
på dit bud, sankte Hans!
ret som føllet og lammet, der frit over engen
sig tumler. ://

3.

Vi elsker vort land,
og med sværdet i hånd
skal hver udenvælts fjende beredte os kende!
men mod ufredens ånd
over mark, under strand
vil vi bålet på fædrenes gravhøje tænde:
hver by har sin heks, og hvert sogn sine trolde,
dem vil vi fra livet med glædesblus holde;
//: vi vil fred her til lands,
sankte Hans, sankte Hans!
den kan vindes, hvor hjerterne aldrig
bli'r tvivlende kolde. ://

4.

Vi elsker vort land,
og vi hilser den drot,
som har prøvet og valgt sig den rette fyrstinde:
på hans eventyrslot
kan hver kvinde, hver mand
et eksempel for livet i kærlighed finde!
Lad tiderne ældes, lad farverne blegne,
et minde vi vil dog i hjertet os tegne:
//: fra sagnrige nord
går en glans over jord -
det er genskær af vidunderlandets
fortryllende enge! ://

Visehæftet knytter sig til udgivelsen af bogen "Holger Drachmann på Fanø" skrevet af
Per Hofman Hansen og udgivet af Fanø Kunstmuseum, maj 2015.
Se også www.albus.dk/fanoe/drachmann

¹ Cycle-Sangen er et forbavsende moderne digt, nærmest futuristisk i sprog og form, så man får associationer til f.eks. Emil Bønnelycke, som endnu ikke er født, og som omkring 25 år senere skriver de første danske futuristiske digte. I digtsamlingen "Festerne" (1918) tilegner han endda digtet "Skagen" til Holger Drachmann.